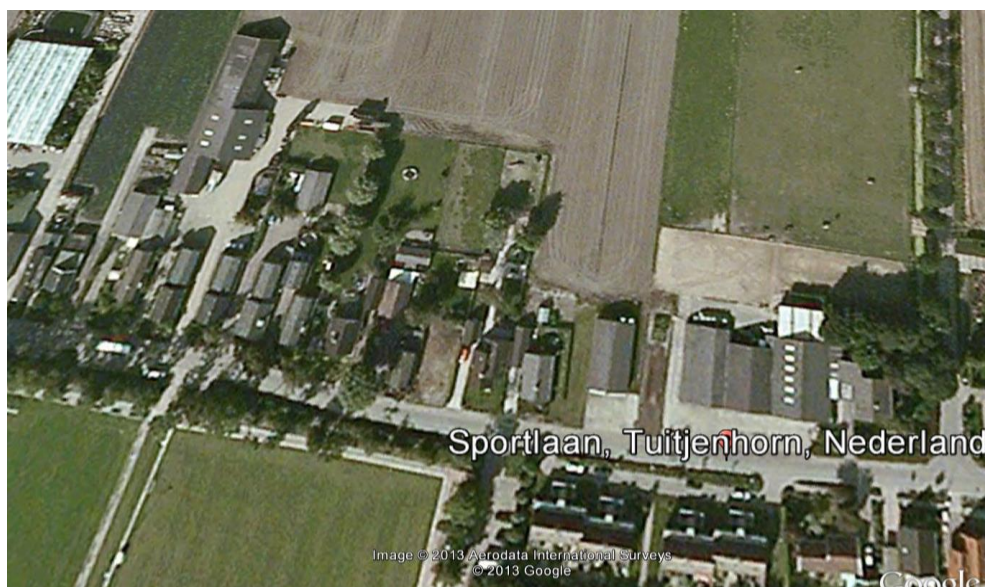

Oriënterend ecologisch onderzoek

Sportlaan te Tuitjenhorn

projectnummer 125766

Opdrachtgever: Goudsblom, Dekker en Bot bouw

Versienummer: 1.0

Datum: 20 december 2013/geactualiseerd februari 2016

Auteur: ing. G. Kalkman Paraaf:

Controle: drs. S.W.M. Luiten Paraaf:

COLOFON

BK Civiel & Sport
Postbus 264, 1970 AG IJmuiden
T: 088 321 25 20
F: 088 321 25 29

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van BK Civiel & Sport B.V.

Samenvatting

In opdracht van een drietal initiatiefnemers heeft BK Civiel & Sport (BK) in december 2013 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse Sportlaan 26/27 te Tuitjenhorn.

In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om op de locatie met name de schuren van de bestaande bebouwing te slopen en het gebied te herinrichten voor woningbouw.

Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied, een Staatsnatuurmonument, Beschermd natuurmonument of Ecologische Hoofdstructuur, en grenst daar ook niet aan. Negatieve effecten op deze beschermde gebieden zijn niet aannemelijk of te verwachten.

Soortbescherming

Algemeen

De voorgenomen sloopwerkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling. De sloopwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van aanwezige soorten. Ter plaatse van het projectgebied zijn, naast algemene soorten vooralsnog geen strikt beschermde soorten aangetroffen.

Voor de aangetroffen algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig op de verbodsbepalingen.

Mogelijk dient aanvullend een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden na onderzoek in het voorjaar van 2013 bij een 'ruimtelijke ontwikkeling', een en ander is

afhankelijk van de uitkomsten van het vervolgonderzoek naar vleermuisverblijven met een bat detector.

Vogels

Nesten van merel, kraai, kauw et cetera zijn te verwachten in gebouwen en dergelijke. Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend, omdat een alternatief voorhanden is, waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden (namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode (grofweg 15 maart t/m 15 juli).

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel.....	6
1.3 Deskundigen en verantwoording	6
1.4 Indeling van de rapportage.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2 Voorgenomen initiatief	7
2.1 Situatie en ligging van het projectgebied	7
2.2 Omschrijving van het initiatief	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3 Voorgaand onderzoek	10
3 Gebiedsbescherming	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Natuurbeschermingswet.....	11
3.2.1 Natura 2000-gebieden.....	11
3.2.2 Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten.....	12
3.3 Wet ruimtelijke ordening	12
3.3.1 Ecologische Hoofstructuur.....	12
3.3.2 Nationale Landschappen.....	12
4 Soortbescherming	13
4.1 Wet- en regelgeving	13
4.1.1 Flora- en faunawet	13
4.1.2 Rode Lijsten	15
4.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming).....	15
4.2.1 Veldonderzoek.....	15
4.2.2 Archiefonderzoek	16
4.2.4 Flora.....	16
4.2.5 Vogels	16
4.2.6 Vleermuizen.....	17
4.2.7 Overige zoogdieren	17
4.2.8 Amfibieën en reptielen	18
4.2.9 Vissen	19
4.2.10 Insecten en overige fauna	19
4.3 Overige relevante bescherming.....	19
5 Conclusie.....	20
5.1 Gebiedsbescherming	20
5.2 Soortbescherming	20
6 Literatuurlijst	21

Bijlagen

- 1 Locatiefoto's
- 2 Onderzoeksmethode

1 Inleiding

In opdracht van de drie initiatiefnemers (hierna de opdrachtgever) heeft BK Civiel & Sport in december 2013 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van het voormalige agrarische bedrijfslocatie, deels gelegen binnen de gemeenten Schagen. In oktober 2014 is een aanvullend locatiebezoek uitgevoerd. In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om op de locatie een deel van de bestaande bebouwing te slopen. Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

1.2 Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

1.3 Deskundigen en verantwoording

Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een oriënterend ecologisch onderzoek en is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus, 2005). Voor de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd wordt verwezen naar bijlage 2. Het onderzoek is uitgevoerd door de heer ing G. Kalkman, ecooloog bij BK Ingenieurs.

2 Voorgenomen initiatief

Ter hoogte van Sportlaan 27 te Tuitjenhorn zullen de bestaande schuren worden gesloopt om hiervoor in de plaats een vijftal woningen te realiseren. Gemeente Schagen heeft aangegeven dat het beoogde plan binnen de wijzigingsbevoegdheid valt van het geldende bestemmingsplan, en wil in principe haar medewerking aan het plan verlenen.

2.1 Situatie en ligging van het projectgebied

Op Sportlaan 25A en 27 te Tuitjenhorn bevinden zich momenteel twee vrij liggende schuren. De meest oostelijk gelegen schuur bestaat uit een clustering van meerdere schuren. De meest westelijke schuur (25A) is een losliggende schuur. De eigenaren zijn voornemens alle schuren op deze locatie te slopen.

In ruil voor het slopen van de schuren en de verbetering van het straat- en bebouwingsbeeld, kan de bouw van woningen gerealiseerd worden. Het gaat hierbij om vrijstaande woningen.

Hierna is de huidige situatie (luchtfoto + beeld vanaf de Sportlaan) en het plangebied (kaartbeeld) weergegeven.

figuur 1: *luchtfoto met grens te bebouwen oppervlak (bron: globespotter)*

figuur 2: *Vooranzicht te slopen schuren (25 A (links) en 27 (bron: Streetview globespotter)*

figuur 3: Plangebied (bron: Google Earth)

Het plangebied ligt midden in het agrarisch gebied aan de lintbebouwing, zie figuur 3.

2.2 Voorgaand onderzoek

Ter plaatse van en in de directe nabijheid van het projectgebied is voor zover bekend niet eerder ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het geldend bestemmingsplan is geraadpleegd. De volgende informatie is relevant:

In het bestemmingsplan van het gebied *Tuitjenhorn (2012)* waarin het projectgebied is gelegen, wordt beschreven dat in het gebied ten aanzien van flora niet onderzocht is.

Citaat: 'Uit algemene ecologische verkenningen blijkt dat in een dergelijk plangebied in de oudere bebouwing mogelijk vleermuizen kunnen voorkomen. Activiteiten die een bedreiging vormen voor vleermuizen, zijn zonder ontheffing op grond van de Flora-en faunawet, niet toegestaan. Voor wat betreft de Flora- en faunawet kan geconcludeerd worden dat op grond van de flora-en faunawet, naar de huidige inzichten, er geen belemmering aanwezig is voor de uitvoering van het bestemmingsplan. Bij aanvragen voor een omgevingsvergunning wordt door de gemeente aan de initiatiefnemer zo nodig gewezen op de noodzaak van onderzoek en mogelijk een aanvraag tot ontheffing op grond van de Flora -en faunawet'.

figuur 3: gewone dwergvleermuis

figuur 4: Ruige dwergvleermuis (bron beide: Wikipedia)

Uit literatuuronderzoek blijkt dat de aandachtsoorten voor de te slopen panden zich zal moeten richten op het voorkomen van vleermuizen en jaarrond beschermde vogelnesten. De dwergvleermuis is een gebouwbewonende vleermuissoort die om die reden wegens voorgenomen sloop extra aandacht verdient.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Inleiding

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Natuurbeschermingswet de Natura 2000-gebieden, de Beschermden natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten, de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (Nota Ruimte, Streekplan of provinciaal Structuurplan), bosgebieden die vallen onder de Boswet en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Bij veranderingen in de ruimtelijke ordening is een goede ruimtelijke afweging van belang om te bezien of het beoogde initiatief een negatieve invloed heeft op beschermde (natuur)gebieden in de regio. Dat beschermde natuurgebieden ook buiten de grenzen zijn beschermd, wordt de externe werking genoemd. Er is sprake van externe werking indien activiteiten negatieve effecten hebben op de natuurwaarden van beschermde gebieden.

Onderstaande paragrafen beschrijven de mogelijke effecten van het project op beschermde gebieden. De soortbescherming is opgenomen in hoofdstuk 5.

3.2 Natuurbeschermingswet

3.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitattypen (de zogenaamde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

Het projectgebied ligt niet binnen een straal van 3 kilometer van het Natura 2000-gebied.

Gezien de ligging van het projectgebied, de afstand tot een Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de (tijdelijke) werkzaamheden in het projectgebied op de instandhoudingsdoelen niet aan de orde, een voorloets of passende beoordeling is niet nodig.

3.2.2 Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij (straal van 3 kilometer) een Beschermde natuurmonument en Staatsnatuurmonument.

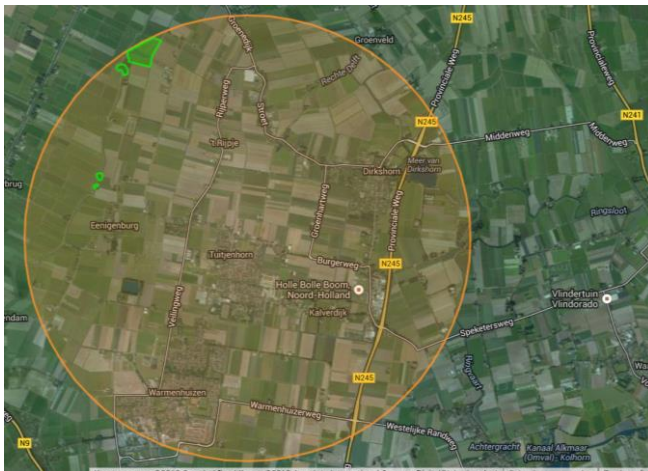
Negatieve effecten als gevolg van het voorgenomen initiatief zijn niet te verwachten op beschermde natuurgebieden.

3.3 Wet ruimtelijke ordening

De gebiedsbescherming komt in de provinciale Structuurvisie tot uiting door de aangegeven Ecologische Hoofdstructuur (EHS-) gebieden. Bij ruimtelijke plannen dient hieraan te worden getoetst. De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten voor het gehele grondgebied een bestemmingsplan te hebben. Het bestemmingsplan dient juridisch in overeenstemming te zijn met het (provinciale) ruimtelijk beleid. Twee beleidsonderwerpen kunnen van invloed zijn op bestemmingsplannen, de Ecologische Hoofdstructuur en de Nationale Landschappen.

3.3.1 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan in 1990 en uitgewerkt door de provincies. De EHS is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De EHS is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de EHS op provinciaal niveau uitgewerkt (EHS). De EHS omvat kerngebieden (natuureservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

figuur 5: ligging projectgebied ten opzichte van de EHS (bron: Alterra)

3.3.2 Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt. Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen. Het zuidelijk gelegen nationaal landschap 'Laag Holland' ligt op meer dan 20 km gelegen. De (tijdelijke) werkzaamheden en de uiteindelijke inrichting van het projectgebied zullen niet leiden tot negatieve effecten op dit Nationaal Landschap.

4 Soortbescherming

4.1 Wet- en regelgeving

4.1.1 Flora- en faunawet

De nationale regelgeving met betrekking tot de bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is tevens de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving. Dit gebeurt onder meer door middel van:

- een algemene zorgplicht;
- enkele verbodsbepalingen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Flora- en faunawet (artikelen 8 tot en met 12) is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te beschadigen. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Tevens is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Onder specifieke voorwaarden is het mogelijk ontheffing aan te vragen.

Op 23 februari 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in werking getreden. Een ontheffing is niet noodzakelijk indien de ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden zonder dat schadelijke effecten optreden voor beschermde soorten.

Vrijstellingsregeling

Voor reguliere voorkomende werkzaamheden (bestendig beheer, onderhoud en gebruik) en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu in veel gevallen een vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. De soorten zijn onderverdeeld in drie tabellen overeenkomstig de brochure "Buiten aan het werk" van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten voorkomen en de werkzaamheden betreffen reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen dan geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 4 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.

Tabel 2 - Overige soorten: vrijstelling met ontheffing

Deze soorten hebben een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als de werkzaamheden reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen betreffen en een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode voorhanden is. Als er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Een gedragscode beschrijft de basisvoorwaarden die nodig zijn om maatregelen zodanig zorgvuldig uit te voeren dat zwaarder beschermde soorten daarbij niet geschaad worden, althans dat eventuele schade aan zwaarder beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft.

Tabel 3 - Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten en de Europees beschermde soorten bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Voor broedvogels geldt een algehele bescherming, waarbij het verboden is om nesten, holen of voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betekent dat het in de praktijk gedurende het broedseizoen niet is toegestaan om werkzaamheden in een gebied te starten die bedreigend zijn voor broedvogels.

Ontheffingsaanvraag

Indien de vrijstellingsregeling niet van toepassing is, kan een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Afhankelijk van de aanwezige soorten wordt de aanvraag onderworpen aan een lichte of uitgebreide toets.

Omdat tabel 1-soorten op voorhand zijn vrijgesteld, wordt in voorliggende rapportage in het bijzonder aandacht besteed aan de tabel 2- en tabel 3-soorten. Voor de licht beschermde soorten wordt automatisch vrijstelling verkregen bij de uitvoer van ruimtelijke plannen. Voor deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing.

Door een uitspraak van de Raad van State kan voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen nog ontheffing verleend worden voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing meer verleend worden op basis van belang j 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Als voldoende maatregelen worden getroffen, wordt een beschikking afgegeven met daarin de goedkeuring van maatregelen. De goedkeuring wordt afgegeven in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Een ontheffing is niet nodig doordat met maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet wordt voorkomen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

4.1.2 Rode Lijsten

Nederland heeft voor een aantal bedreigde en kwetsbare planten- en diergroepen Rode Lijsten samengesteld (ministerie van LNV 2004). De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied. De Rode Lijst bestaat uit Nederlandse soorten die wegens hun aantal, verloop of kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen in ons land veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten officieel door het ministerie van LNV zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Een aantal Rode Lijstsoorten is ondergebracht in de Flora- en faunawet.

4.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus, 2005).

Om de ecologische betekenis van het projectgebied inzichtelijk te maken, is gekeken naar de ecologische betekenis van het projectgebied in relatie tot de (beschermde gebieden in de) omgeving en naar de te beschermen dier- en plantensoorten in het projectgebied zelf.

De natuurwaarden van het projectgebied zijn beschreven aan de hand van de literatuurstudie en aan de hand van de verzamelde gegevens tijdens de veldinventarisatie.

4.2.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft de vorm van een biotoop- en sporenonderzoek. Op basis van een algemene beoordeling wordt de potentiële geschiktheid van het projectgebied vastgesteld voor het voorkomen van beschermde soorten en soortengroepen. Hierbij is gelet op biotoopkenmerken, aanwezige vegetatie, de bedekkingsgraad en de vochtigheidsgraad. Uiteraard is ook naar de aanwezigheid van beschermde soorten gekeken op 20 december 2013.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer ing. G. Kalkman ecoloog bij de BK groep.

tabel 1: uitgevoerde veldbezoek en weersgesteldheid (bron: KNMI, weerstation De Bilt)

Berkhout sinds 23/03/1999		2013	december	20	toon
Het weer op vrijdag 20 december 2013 te De Bilt					
Temperatuur		Normaal	Neerslag		
Gemiddelde	5.9 °C	3.5 °C	Hoeveelheid	0.0 mm	
Maximum	8.3 °C	6.0 °C	Duur	0.0 uur	
Minimum	3.8 °C	0.7 °C			
Zon, bewolking & zicht			Wind		
Duur zonneschijn	6.3 uur		Gemiddelde snelheid	4.8 m/s = 3 Bft	
Rel. zonneschijnduur	82 %	19 %	Maximale uurgemiddelde snelheid	7.0 m/s = 4 Bft	
Gem. bedekkingsgraad	3 octa's		Maximale stoot	11.0 m/s	
	Half bewolkt		Overheersende richting	212 ° = ZZW	
Minimaal zicht	8.0 km				
Relatieve luchtvochtigheid			Luchtdruk		
Gemiddelde	86 %	89 %	Gemiddelde luchtdruk	1020.8 hPa	

4.2.2 Archiefonderzoek

Naast het oriënterend veldonderzoek is gebruikgemaakt van beschikbare gegevens van derden. Voor het onderzoek zijn conform de Flora- en faunawet gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan vijf jaar.

4.2.3 Waarneming.nl

Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

4.2.3.1 Beschikbare verspreidingsatlassen

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.

4.2.4 Flora

Archiefonderzoek

Uit de beschikbare gegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ter plaatse van het projectgebied.

Veldonderzoek

Bij de inventarisatie van flora is vooral gelet op de mogelijkheid van aanwezigheid van beschermde soorten. De groenstroken bestaan uit kort gemaaid productiegras en soorten die van bemeste gronden houden (brandnetel, akkerdistel, paardenbloem etc.)

Effecten

Omdat geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen of verwacht worden in het projectgebied, is voor flora geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

4.2.5 Vogels

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn waarnemingen vastgelegd van algemene soorten vogelsoorten van een stedelijke omgeving.

Veldonderzoek

Tijdens de veldinventarisatie zijn er algemene broedvogels waargenomen (zoals Winterkoning *Troglodytes troglodytes*, Roodborst *Erithacus rubecula*, Merel *Turdus merula*, Zanglijster *Turdus philomelos*, Houtduif *Columba palumbus*, etc.)

Als gevolg van het biotoop en de geografische ligging van het projectgebied is het waarschijnlijk dat ten hoogste algemene vogels tot broeden kunnen komen.

Effecten

In het kader van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betreft voor de meeste vogelsoorten de in gebruik zijnde broedplaatsen. Daardoor geldt voor die soorten een bescherming gedurende de broedperiode, maar niet daarbuiten. Het gaat dan om bosvogels en andere soorten met een tijdelijke verblijfplaats (zoals merel, roodborst en houtduif). Binnen het projectgebied zijn geen vogels aangetroffen met vaste verblijfplaatsen die het gehele jaar worden gebruikt en daardoor jaarrond bescherming genieten.

Om te voorkomen dat vogels hun nesten in het projectgebied gaan maken, kunnen maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen. Wanneer tijdens de werkzaamheden toch broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord, dienen de werkzaamheden te worden gestaakt tot na het einde van de broedperiode. De broedperiode van de meeste soorten ligt tussen 15 maart en 15 juli.

4.2.6 Vleermuizen

Archiefonderzoek

Geen gegevens gevonden.

Veldonderzoek

Verblijfsgebied?

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek, de huidige onderhoudsstaat en gebouweigenschappen zal een avondbezoek met batdetector Petterson D240 X plaats gaan vinden op een geschikte avond in het voorjaar 2016 ten behoeve van het vaststellen van foeragerende en/of langsvliegende en of verblijfplaatsen van vleermuizen.

De bebouwing op de locatie is, na intensieve visuele beoordeling, grotendeels niet geschikt bevonden als verblijfplaats voor vleermuizen. Vele panden hebben weinig (dak)isolatie, hebben veelal openstaande ramen en de ruimtes zijn erg droog. Er zijn geen kruipruimtes, geen dakpannen en geen overstekende holle ruimtes onderaan de daken of aan de bovenzijde van de gevels aanwezig. Zie hiervoor de locatiefoto's uit bijlage 1.

Foerageergebied?

Het projectgebied is geschikt als foerageergebied als gevolg van de geografische ligging. Vleermuizen volgen tijdens foerageervluchten lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, bomenrijen en houtwallen. Langs de doorgaande wegen zijn bomenrijen aanwezig, die overigens intact blijven. De lintbebouwing en ligging nabij de bomenrijen maakt het aannemelijk dat de vleermuizen foerageren. Door de werkzaamheden overdag uit te voeren is geen verstoring voor foeragerende vleermuizen.

Daarnaast zijn foerageergebieden van vleermuizen alleen beschermd indien deze van belang zijn voor de duurzame staat van instandhouding van een populatie. Vertaald naar voorliggende situatie betekent dit dat de werkzaamheden van het project naar verwachting geen significant negatieve effecten hebben op populaties van vleermuizen.

Effecten

Nader onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet is noodzakelijk. Het huidige onderzoek heeft gebouw kenmerken informatie verstrekt, maar kan de aan/afwezigheid niet uitsluiten. Sommige koelcellen kunnen een goed overwinteringsverblijf creëren.

4.2.7 Overige zoogdieren

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek komen geen relevante gegevens naar voren.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn sporen van zoogdieren aangetroffen. Een dode mol is aangetroffen (*Talpa europaea*) (tabel 1 soort).

Effecten

In het projectgebied en omgeving komen verschillende grondgebonden zoogdieren voor, die kenmerkend zijn voor stedelijk gebied, maar licht beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet (derhalve geen ontheffingsplicht). Wel geldt de algemene zorgplicht om populaties in stand te houden.

Als gevolg van het initiatief wordt een gedeelte van het leefgebied van kleine grondgebonden zoogdieren (tabel 1-soorten: algemene soorten) (tijdelijk) afgenomen (habitatvernietiging). De directe omgeving biedt echter voldoende uitwijkmogelijkheden. Voor deze soorten wordt in het kader van ruimtelijke ingrepen vrijstelling verleend, zodat hier kan worden volstaan met te melden dat deze soorten tijdens de werkzaamheden aangewezen zijn op een kleiner leefgebied. Voor de eekhoorn geldt dat deze een beschermde inheemse diersoort is als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en behoort niet tot de beschermde soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten. Op grond van de artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Eekhoorns hebben territoria met een grootte tussen de 2 en 50 hectare. Omdat de bomenopstand van beperkte omvang is (15 bij 50 meter), vormt het slechts een klein onderdeel van het totale leefgebied van de eekhoorn. In de omgeving blijft, door de dichtheid aan houtwallen, singels, bosjes en tuinen, voldoende leefgebied (met potentie voor nieuwe nestlocaties) en voedsel aanwezig. Een afname van een kleine hoeveelheid voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen zal mogelijk leiden tot een kleine dip in de populatie, maar heeft geen nadelige gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding. De gunstige staat van instandhouding van de eekhoorn en marter komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform een op te stellen werkprotocol. Toezicht tijdens de sloopwerkzaamheden zal noodzakelijk zijn. Mitigerende maatregelen dienen toegepast te worden.

4.2.8 Amfibieën en reptielen

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van de amfibie- of reptielsoorten. Er zijn geen waarnemingen van amfibie/reptielen bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat er geen waterpartij aanwezig is. Er is geen geschikt habitat voor amfibieën aanwezig.

Effecten

Nader onderzoek of een ontheffing voor amfibieën en reptielen is niet nodig ten behoeve van de voorgenomen sloop en of bouw.

4.2.9 Vissen

Als gevolg van het ontbreken van open water ter plaatse van het projectgebied is geen onderzoek uitgevoerd naar vissen.

4.2.10 Insecten en overige fauna

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek komen geen gegevens naar voren over beschermde dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en overige gewervelde ter plaatse van het projectgebied. Het vliegend hert (keversoort) zou een

Twaalf van de twintig beschermde dagvlindersoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet zijn verdwenen uit Nederland. Vijf van deze soorten komen voor in Zuid-Limburg, één soort in Drenthe en één soort in Overijssel. De beschermde soort die in het westen van Nederland kan voorkomen, is heideblauwtje. Bekend is dat de soort voorkomt op Texel en Terschelling (KNNV, 2002).

Veldonderzoek

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Op basis van het biotoop is het voorkomen van beschermde vlindersoorten en libellen nagenoeg uit te sluiten.

Effecten

Geen nadelig effect.

4.3 Overige relevante bescherming

De Boswet is niet van toepassing omdat het projectgebied binnen de bebouwde kom ligt. Indien bomen worden gekapt, kan een kapvergunning (omgevingsvergunning activiteit kappen) noodzakelijk zijn.

Een omgevingsvergunning voor het kappen van een boom (kapvergunning) is niet nodig als de omtrek van de boomstam kleiner is dan 90 cm op 1,30 meter hoogte boven de grond. Indien de boom dikker is, dient een kapvergunning te worden aangevraagd. Er dient rekening te worden gehouden met de Flora- en faunawet. Bomen waarin bijvoorbeeld vogels broeden mogen niet worden gekapt.

5 Conclusie

5.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 4 is de gebiedsbescherming behandeld waarbij getoetst is in hoeverre het voorgenomen initiatief beschermde gebieden beïnvloedt of daar negatieve effecten op heeft. Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het voorgenomen initiatief heeft geen invloed op in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet benodigd.
- Ten behoeve van het voorgenomen initiatief gelden geen beperkingen vanuit het Nationaal Landschap.
- Het voorgenomen initiatief stuit niet op bezwaren in verband met de EHS of de Boswet.

5.2 Soortbescherming

Algemeen

De sloop- en bouwwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen is noodzakelijk. Ter plaatse van het resterende deel van het projectgebied worden ten hoogste de algemene soorten verwacht. Dit betekent voornamelijk dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden verkregen bij een 'ruimtelijke ontwikkeling'. De werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling en voor algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de ontwikkeling, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

Vogels

Het is noodzakelijk maatregelen die van invloed zijn op broedvogels (zoals het verwijderen van vegetatie) buiten het broedseizoen uit te voeren, aangezien een ontheffingsaanvraag voor broedvogels vrijwel niet haalbaar is.

Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend, omdat er een alternatief voorhanden is, waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden (namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode (grootweg 15 maart t/m 15 juli)).

6 Literatuurlijst

- KNNV, red. Dijkstra et. al, 2002, De Nederlandse Libellen (Odonata), 440 p.
- KNNV, red. Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2004, Soorten van de Habitatrichtlijn, Utrecht, 112p.
- Netwerk groene bureaus ethische code, zie www.natuurnet.nl/ngb/NGBinfobundel.pdf. februari, 2005.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 01-03-2011, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht
- www.ravon.nl.
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuis.net
- Website van ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- Bestemmingsplannen gemeente Schagen.

Bijlage

1 Locatiefoto's

Aantal pagina's: 4

Bijlage

2 Onderzoeksmethode

Aantal pagina's: 1

Integraal veldonderzoek

Algemeen

De interessante delen van het projectgebied zijn nader onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten of sporen daarvan door middel van het omkeren van tegels, planken en boomstronken, gehoor, letten op (loop)sporen en uitwerpselen, et cetera.

Flora

Bij de inventarisatie van de flora is gelet op biotoopkenmerken en zijn voor zover mogelijk in verband met het winterseizoen planten geïnventariseerd.

Vogels

Tijdens de veldinventarisaties zijn aanwezige vogels op zicht en geluid waargenomen.

Zoogdieren

Algemeen

Tijdens het veldbezoek aan het projectgebied zijn alle waarnemingen van zoogdieren genoteerd. Hierbij is gelet op sporen (prenten, keutels, haren en dergelijke) die op de aanwezigheid van zoogdieren kunnen duiden. Tevens is aandacht besteed aan het voorkomen van verblijfplaatsen van kleine zoogdieren, zoals muizenholen en molshopen. Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek zijn geen vallen geplaatst ten behoeve van een inventarisatie.

Vleermuizen

Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek wordt een avondbezoek met behulp van een batdetector uitgevoerd in het voorjaar 2016 naar het voorkomen van foeragerende (jagende) en laagvliegende vleermuissoorten. Visueel onderzoek/gebouwininspectie is uitgevoerd conform vleermuizenprotocol 2013.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen. Gewerkt is conform de door RAVON opgestelde handleiding¹. Een avond- en/of nachtbezoek ten behoeve van amfibieën en reptielen is niet uitgevoerd.

Mogelijke landbiotopen zijn onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën door het omdraaien van stronken, planken, stenen en dergelijke om eronder verschuilende dieren op te sporen.

Reptielen

De kans dat beschermde of bedreigde reptielen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat, als gevolg van de biotoopkenmerken.

Vissen

Een visinventarisatie is niet uitgevoerd.

Insecten en overige fauna

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Er is dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht. Wel is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop.

¹ Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland (RAVON-Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2001).